

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK ve ÇANAKKALE SAVAŞLARI
ARAŞTIRMA MERKEZİ

Yıl: 6 Sayı: 6-7 Bahar - Güz 2008

Çanakkale
The Turkish
Araştırmaları
Yearbook of
Türk Yıllığı
Gallipoli Studies

ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Atatürk Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi (AÇASAM), 1992 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı olarak kurulmuştur. Merkezin amacı, Atatürk'ün Çanakkale Savaşları'ndaki rolü, bu savaşların Türk ve dünya tarihindeki yeri, önemi konularını araştırmaktır. Bu alanda yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış, belge ve eserleri toplayıp bir arşiv ve kitaplık oluşturmak, yayınlar yapmak, bilimsel toplantılar düzenlemek ve bu amaçlarla, yurtiçi ve yurtdışındaki resmi kurum ve üniversitelerle işbirliği yapmaktır.

Yukarıdaki amaçlar doğrultusunda Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi bugüne kadar ulusal ve uluslar arası düzeyde çeşitli toplantılar düzenlemiş, bu toplantılarda sunulan tebliğlerin yanı sıra Çanakkale Savaşları tarihiyle ilgili kitaplar da yayımlanmıştır. Bunlar Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nden temin edilebilir.

1999 yılından itibaren, Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi tarafından gerek Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) ve gerekse diğer üniversite öğrencilerine, Gelibolu Yarımadası Savaş Alanları ve Şehitliklere yapılan gezilerde, olanaklar ölçüsünde rehberlik hizmetleri sunulmaktadır.

Ayrıca Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi, çeşitli resmi ve özel kurumlara, Çanakkale Savaşları Tarihi ve Gelibolu Tarihi Milli Parkı'nı ilgilendiren konularda, danışmanlık hizmetleri de vermektedir.

AÇASAM'ın son etkinliği ise, Çanakkale Savaşları tarihi ve Çanakkale ile ilgili bilimsel araştırmalara yer verecek Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı (The Turkish Yearbook of Gallipoli Studies) adlı, yıllık bir akademik çalışmayı başlatmak olmuştur. Yıllık 18 Mart 2003'te, ilk sayısıyla yayın hayatına başlamıştır..

**ABOUT THE ATATÜRK AND GALLIPOLI CAMPAIGN RESEARCH
CENTRE
AT ÇANAKKALE ONSEKİZ MART UNIVERSITY**

The Atatürk and Gallipoli Campaign Research Centre (AÇASAM) was founded in 1992 under the administration of the Rectorate of Çanakkale Onsekiz Mart University (ÇOMÜ). The aim of the Centre is primarily to research all aspects of the Gallipoli Campaign and its significance in Turkish and world history, together with the decisive role played by Mustafa Kemal (Atatürk) in the campaign. We have recently decided to broaden the scope of research coordinated by the Centre to include other aspects of the history of the Çanakkale region, the results of which can be seen in the contents of the present Yearbook.

With these aims in mind, the Centre organises conferences in conjunction with institutions and universities in Turkey and abroad and gathers documents and books from inside and outside Turkey for its archive. AÇASAM also publishes, in English and Turkish, Gallipoli conference proceedings which may be obtained by writing to the address given.

Since 1999, the Centre has been involved in organising and guiding trips to the Gallipoli battlefields and memorials for students at ÇOMÜ and other universities. In addition, the Centre also acts in a consultative capacity to institutions and private organisations on topics related to the Gallipoli Campaign and Gallipoli National Park.

The latest initiative of AÇASAM has been the commencement of an annual academic study, the *Turkish Yearbook of Gallipoli Studies*, that will give space to scholarly historical research into the Gallipoli Campaign and Çanakkale region. The first issue of the Yearbook came out on 18 March 2003. The second issue presents expanded coverage on different aspects that we hope will meet with interest and encourage further inter-disciplinary and inter-university ventures in the future.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

Yıl : 6 Sayı : 6-7 Bahar-Güz 2008

SAHİBİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Müdürlüğü
Adına
Rektör Prof. Dr. Ali AKDEMİR

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Mithat ATABAY
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Müdürü

YAYINA HAZIRLAYAN

Yrd. Doç. Dr. Muhammet ERAT
Mustafa Kemal TUTKUN

HAKEM KURULU

Prof. Dr. Ali İhsan GENCER
İstanbul Üniv., Edebiyat Fak., İstanbul.
Prof. Dr. Musa ÇADIRCI
Ankara Üniv., Dil ve Tarih - Coğrafya Fak., Ankara.
Prof. Dr. Ahmet ÖZGİRAY
Ege Üniv., Edebiyat Fak. (Emekli), İzmir.
Prof. Dr. Ali Osman UYSAL
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Prof. Dr. İzzet ÖZTOPRAK
Ankara Üniv., Dil ve Tarih - Coğrafya Fak., Ankara.
Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ
Anadolu Üniv., Edebiyat Fak.-Eskişehir
Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN
Başkent Üniv., Ankara.
Prof. Dr. Zafer ÖNLER
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Prof. Dr. Murat TÜRKEŞ
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Doç. Dr. Telat KOÇ
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Yrd. Doç. Dr. Mithat ATABAY
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Yrd. Doç. Dr. Muhammet ERAT
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Fatih YAVUZ
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.
Doç. Dr. Ecmel ERLAT
Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İzmir.
Doç. Dr. Telat KOÇ
Ç. Onsekiz Mart Üniv., Fen-Edebiyat Fak., Çanakkale.

**BU SAYIDA ÖZEL
HAKEMLER**

ISBN 975- 8100.30.0

İÇİNDEKİLER

- 27. Alay Harp Ceridesi'ne Göre Çanakkale Cephesi
Kara Muharebelerinin İlk Günü (25 Nisan 1915) 1-14**
Murat KARATAŞ
- Çanakkale Savaşı'nda Türk-Alman Birlikteliği..... 15-42**
Ahmet ESENKAYA
- Çanakkale Savaşlarında Lağım Muharebeleri..... 43-60**
Murat KARATAŞ
- Mübadelede Küçükkuyu 61-90**
Mithat ATABAY
- Arif Damar'ın Sanat Anlayışına Genel Bir Bakış 91-102**
Hulusi GEÇGEL
- Kuzeybatı Anadolu'da Hava Tipleri 103-132**
Telat KOÇ
- Biga Yarımadasında Asimetrik Havza Gelişimi ve Yapı
İlişkisine Bir Örnek: Yapıldak Dere Havzası 133-149**
Beyhan ÖZTÜRK

SUNUŐ

Atatürk ve Çanakkale Savaşlarını Araştırma Merkezi'nin yayını olan Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı'nı yılda iki kez yayınlamaya başladık. Bu yıl Bahar ve Güz sayılarını birlikte yayınlıyoruz. Bundan sonra Bahar sayısını Nisan ayında Güz sayısını ise Ekim ayında yayınlayacağız.

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı TÜBİTAK ULAK-BİM tarafından taranan dergiler listesine alındı.

Çanakkale'nin tarihi, ekonomisi, sosyal ve kültürel yaşamını içeren makalelerinizi bekliyoruz.

Çanakkale Türk Yıllığı'nın altıncı ve yedinci sayısının yayımlanmasında emeği geçen ve desteklerini esirgemeyen herkese en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Atatürk ve Çanakkale Savaşları
Araştırma Merkezi

